

**social og
indenrigsministeriet**

Velfærdspolitisk Analyse

Kommunal variation på anbringelsesområdet

Ved udgangen af 2017 var omkring 11.800 børn og unge i alderen 0-17 år anbragt uden for hjemmet. Heraf var størstedelen, ca. 7.600, anbragt i en plejefamilie, hvilket svarer til 65 pct. af alle anbragte børn og unge. Der er imidlertid betydelige forskelle på tværs af kommuner og landsdele. I Nordsjælland og i omegnen af København er det omkring 50 pct. blandt alle anbragte børn og unge, som bor i en plejefamilie. I Syd-, Nord- og Vestjylland er det omkring 75 pct. blandt alle anbragte børn og unge, som bor i en plejefamilie. I mange jyske kommuner er det endda over 80 pct.

Disse forskelle kan blandt andet hænge sammen med demografiske forhold, herunder graden af udsathed og støttebehovet blandt de børn og unge, som anbringes uden for hjemmet. Noget af forklaringen ligger formentlig også i, at visse kommuner har svært ved at rekruttere plejefamilier i nærområdet. Der er i hvert fald en sammenfaldende tendens til, at de landsdele, der anbringer meget i plejefamilier, oftest også har flere ledige plejefamilier. Med undtagelse af Østjylland, så er det stort set alle jyske kommuner, der havde mere end 25 ledige plejefamilier ved udgangen af 2017. På Sjælland og særligt i hovedstadsområdet er der omvendt mange kommuner, som enten havde meget få eller slet ingen ledige plejefamilier i kommunen.

Kommunerne anvender også i vid udstrækning anbringelsessteder, herunder plejefamilier, som er beliggende i andre kommuner. Blandt de børn og unge, der var anbragt uden for hjemmet i alderen 0-17 år ved udgangen af 2017, var det omkring halvdelen, 48 pct., som boede på et anbringelsessted, der lå uden for kommunens grænser. Men også her er der betydelig variation mellem kommunerne. Det er særligt de større bykommuner som Århus, Odense og København, samt de fleste kommuner i hovedstadsområdet, der anvender plejefamilier beliggende i andre kommuner.

Det sker imidlertid sjældent, at kommunerne vælger et anbringelsessted meget langt væk fra kommunens grænser. Blandt de børn og unge, der var anbragt i en plejefamilie ved udgangen af 2017, og hvor afgørelsen om anbringelsen var truffet af en kommune på Sjælland, boede 97 pct. af børnene i en plejefamilie på Sjælland. Samme billede tegner sig for Jylland.

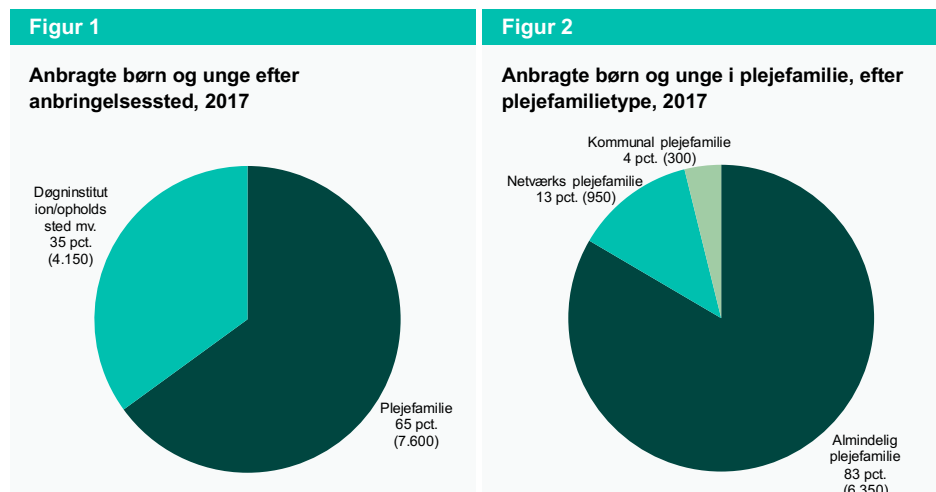
Når kommunerne i overvejende grad vælger anbringelsessteder, der er beliggende relativt tæt på, skal det blandt andet ses i lyset af, at barnet kan have værdifulde ressourcer i nærmiljøet, som vægtes højt i valget af anbringelsessted. Det kan eksempelvis være en god relation til den biologiske familie, barnets skole, fritidsaktiviteter og venner. Derfor vil man i nogle tilfælde foretrække en anbringelse på en døgninstitution eller et opholdssted lokalt i kommunen, frem for at anbringe barnet i en plejefamilie langt væk fra barnets nærmiljø. Det kan blandt andet være én

af årsagerne til, at nogle kommuner anbringer relativt lidt i plejefamilier, selvom der er ledige plejefamilier andre steder i landet.

Børn og unge anbragt uden for hjemmet

Hvis et barn eller en ung i alderen 0-17 år har brug for særlig støtte og hjælp, skal kommunen undersøge forholdene nærmere og iværksætte en eller flere foranstaltninger, der varetager barnets tarv bedst muligt. I mange tilfælde vil en forebyggende indsats være tilstrækkelig. Det kan eksempelvis være familierettet støtte og rådgivning til forældrene eller en fast kontaktperson for barnet eller den unge.

For nogle børn og unge kan en anbringelse uden for hjemmet imidlertid være nødvendig. Det kan eksempelvis være en anbringelse i en plejefamilie, på en døgninstitution eller på et socialpædagogisk opholdssted. Ved udgangen af 2017 var der ca. 11.800 børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt uden for hjemmet. Heraf var størstedelen, ca. 7.600, anbragt i en plejefamilie, hvilket svarer til 65 pct. af alle anbragte børn og unge, jf. figur 1.

Anm.: Børn og unge i alderen 0-17 år, der var anbragt uden for hjemmet pr. 31. december 2017. Døgninstitution/opholdssted mv. omfatter døgninstitutioner, socialpædagogiske opholdssteder, skibsprojekter, kost-og/eller efterskole, eget værelse, kollegium og kollegielignende opholdssteder.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Langt de fleste børn og unge, der er anbragt i en plejefamilie, bor i en almindelig plejefamilie. Ved udgangen af 2017 udgjorde almindelige plejefamilier 83 pct. af alle anbringelser i plejefamilier, mens netværksplejefamilier udgjorde 13 pct., og kommunale plejefamilier udgjorde de resterende 4 pct., jf. figur 2.

De forskellige typer af plejefamilier er nærmere beskrevet i boks 1 nedenfor.

Boks 1**Tre typer af plejefamilier indtil 1. juli 2019**

Der skelnedes frem til 1. juli 2019 mellem tre forskellige typer af plejefamilier. Almindelige plejefamilier er familier, der modtager vederlag for at have et anbragt barn boende i pleje. Det kræver ikke nødvendigvis en særlig uddannelse at blive plejeforældre, men alle almindelige plejeforældre skal dog gennemføre et obligatorisk grundkursus, ligesom der er krav om løbende supervision og efteruddannelse. Netværksplejefamilier er familier, som har en personlig eller familiær relation til det barn, der skal anbringes. Det kan fx være slægtninge eller andre i barnets netværk, der påtager sig ansvaret for barnets omsorg og opdragelse generelt. Der stilles samme krav om grundkursus, efteruddannelse og supervision til netværksplejefamilier som til almindelige plejefamilier. Kommunale plejefamilier er i kraft af særlige kompetencer og kvalifikationer godkendt til at have børn og unge i pleje, som har sværere problemstillinger. Det kan eksempelvis være personer med en socialpædagogisk uddannelse, som tidligere har arbejdet på en døgninstitution eller et opholdssted for børn og unge.

Nye typer af plejefamilier pr. 1. juli 2019

Fra 1. juli 2019 trådte en ny kategorisering af plejefamilier i kraft. Den nye kategorisering skal blandt andet sikre, at plejefamilierne matcher bredden i de behov, som børn i plejefamilier har. Samtidig skal den nye typologi understøtte kommunernes arbejde med at matche barn og plejefamilie ved at gøre det klart, hvad der kendetegner de forskellige plejefamilietyper og de opgaver, de godkendes til at kunne varetage. Med afsæt i den nye kategorisering kan der overordnet skelnes mellem fire typer af plejefamilier:

Almene plejefamilier er familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med lette til moderate støttebehov. Det kan fx være et barn eller en ung med forsinket sproglig eller motorisk udvikling. Almene plejefamilier kan sikre udvikling og trivsel for barnet eller den unge, håndtere omsorgsopgaver, opdragelse og et uproblematisk eller lettere problematisk forældresamarbejde.

Forstærkede plejefamilier er familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov. Det kan fx være et barn eller en ung med angstproblematikker, selvskadende adfærd eller selvmordstanker. Forstærkede plejefamilier har viden om børn med særlige behov og/eller børn, der viser tegn på mistrivsel.

Specialiserede plejefamilier er familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov. Det kan fx være et barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, eller et barn, der har været udsat for massivt omsorgssvigt. Specialiserede plejefamilier har særlige kompetencer og kvalifikationer, som gør dem i stand til at samarbejde med eksterne fagpersoner og tilbud samt indgå i supplerende støtte og behandling i forhold til barnet.

Netværksplejefamilier er familier, som har en personlig eller familiær relation til det barn, der skal anbringes. Det kan fx være slægtninge eller andre i barnets eller den unges netværk, der påtager sig ansvaret for barnets omsorg og opdragelse.

Kommunale forskelle i brugen af plejefamilier

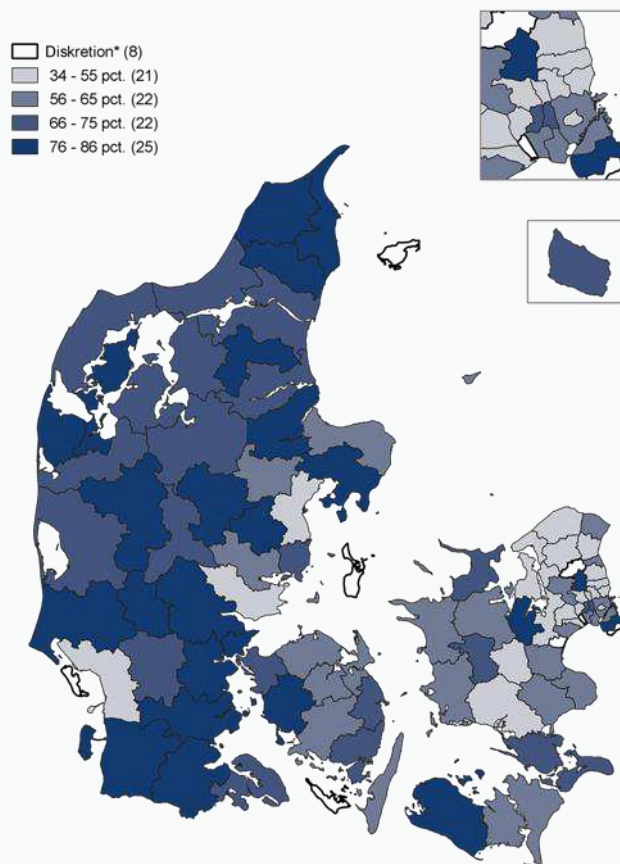
Når kommunerne træffer afgørelse om, at et barn eller en ung skal anbringes uden for hjemmet, så er der betydelige forskelle mellem kommunerne i forhold til, hvor ofte valget af anbringelsessted falder på en plejefamilie.

Figur 3 viser en kommunefordelt opgørelse over, hvor stor en andel af alle anbragte børn og unge i alderen 0-17 år, der ved udgangen af 2017 var anbragt i en plejefamilie. Opgørelsen viser en klar tendens til, at særligt jyske kommuner oftere træffer afgørelse

om at anbringe i plejefamilier frem for på døgninstitutioner og opholdssteder. Det gælder således for langt de fleste kommuner i Jylland, at de ligger over landsgennemsnittet på 65 pct. I godt 20 jyske kommuner er det i størrelsesordenen 76-86 pct. af alle anbragte børn og unge i alderen 0-17 år, der er anbragt i en plejefamilie. Omvendt er det oftest en betydeligt mindre andel, der er anbragt i plejefamilier på Sjælland. Her ligger de fleste kommuner på 55 pct. eller derunder, jf. figur 3.

Figur 3

Andel blandt anbragte børn og unge, der bor i en plejefamilie, 2017

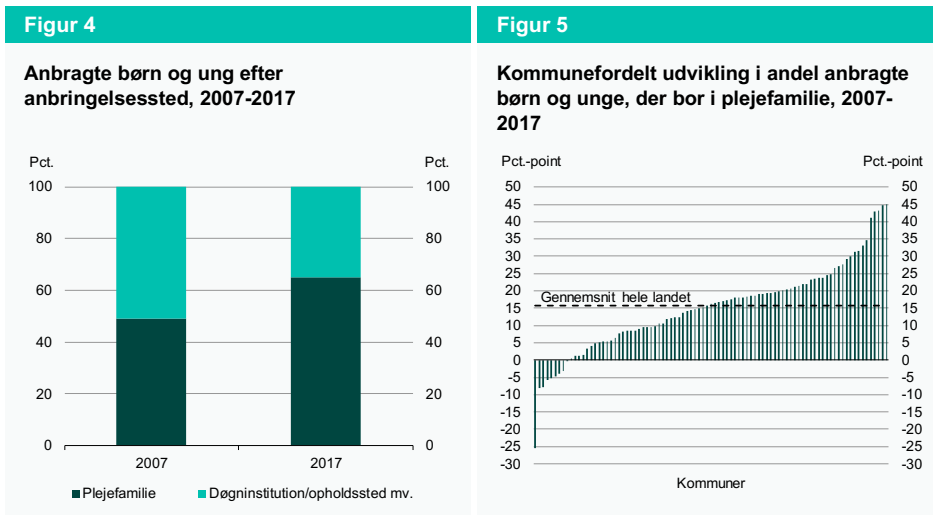

Anm.: Andel blandt anbragte børn og unge i alderen 0-17 år, der er anbragt i en plejefamilie pr. 31. december 2017. Opgørelsen omfatter almindelige plejefamilier, netværksplejefamilier og kommunale plejefamilier. Kommunefordelingen er baseret på baggrund af handlekommunen, dvs. den kommune, der har truffet afgørelse om, at barnet eller den unge skal anbringes uden for hjemmet. Anbringelsesstedet kan imidlertid godt være beliggende i en anden kommune. *) Opgørelsen omfatter ikke kommuner, hvor 10 personer eller derunder er anbragt i en plejefamilie.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Ser man på udviklingen over den seneste årrække, så er andelen af anbragte børn og unge, der bor i en plejefamilie, steget fra knap 50 pct. i 2007 til 65 pct. i 2017. Det er

stort set alle landets kommuner, der i stigende grad anvender plejefamilier frem for døgninstitutioner og opholdssteder, når de anbringer et barn eller en ung person uden for hjemmet. I perioden 2007-2017 er der i enkelte kommuner tale om en stigning på op mod 45 pct.-point. Omvendt er det de færreste kommuner, hvor den samlede andel af anbragte børn og unge i plejefamilier er faldet, jf. figur 4 og 5.

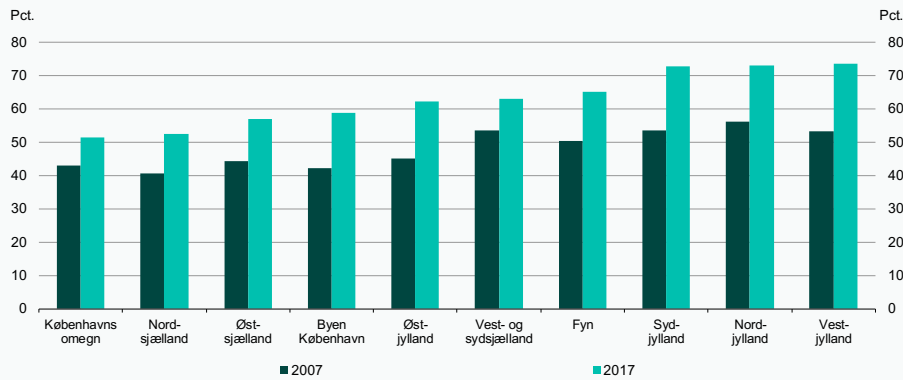

Anm.: Udvikling i andelen blandt anbragte børn og unge i alderen 0-17, der boede i en plejefamilie pr. 31. december fra 2007 til 2017. Plejefamilie omfatter almindelige plejefamilier, netværksplejefamilier og kommunale plejefamilier. Døgninstitution/opholdssted mv. omfatter døgninstitutioner, socialpædagogiske opholdssteder, skibsprojekter, kost- og/eller efterskole, eget værelse, kollegium og kollegielignende opholdssteder. Opgørelsen i figur 5 omfatter ikke kommuner med 10 eller færre anbragte børn og unge i plejefamilier.
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Ser man på tværs af landsdele, så er den største stigning i brugen af plejefamilier sket i Jylland. Syd-, Nord- og Vestjylland lå eksempelvis blandt landsdelene med den højeste andel anbragte børn og unge i plejefamilier i 2007, og det er samtidig blandt landsdelene med den største stigning. Københavns Omegn og Nordsjælland har omvendt haft den laveste andel blandt anbragte børn og unge, som boede i plejefamilier i både 2007 og 2017. Det betyder, at der siden 2007 er kommet en større forskel i brugen af plejefamilier på tværs af landsdele, jf. figur 6.

Figur 6

Andel anbragte børn og unge i plejefamilie efter landsdel, 2007-2017

Anm.: Se anmærkning til figur 4 og 5. Landsdele er opgjort efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. Bornholm indgår ikke i opgørelsen.

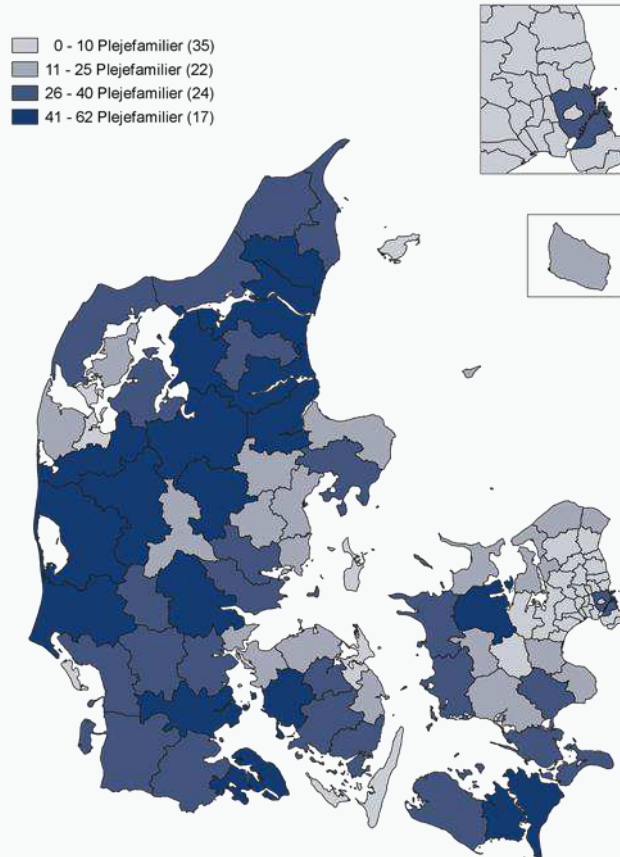
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Der kan være flere forklaringer til, at der er en betydelig variation i kommunernes anbringelsesmønstre. Når kommunerne træffer afgørelse om type af anbringelsessted, skal der altid tages hensyn til barnets tarv, herunder barnets støttebehov. En anbringelse i en plejefamilie vil i mange tilfælde være at foretrække, fordi en plejefamilie kan give børn en opvækst i stabile, familielignende rammer og et trygt omsorgsmiljø med nære relationer til voksne. Nogle børn og unge vil imidlertid have behov for hjælp, som en plejefamilie i udgangspunktet ikke kan give dem. Det kan fx være børn og unge med et betydeligt fysisk eller psykisk handicap eller børn og unge med stor problemkompleksitet, herunder misbrug og kriminalitet. Her kan en anbringelse på en døgninstitution eller et socialpædagogisk opholdssted være den bedste løsning. Når der ses forskelle i brugen af plejefamilier på tværs af kommuner og landsdele, så kan en del af forklaring være, at der også er forskelle i de anbragte børn og unges støttebehov.

En anden forklaring kan være, at visse kommuner har sværere ved at rekruttere plejefamilier i nærområdet end andre. Der er i hvert fald en sammenfaldende tendens til, at der også er et større antal ledige plejefamilier i de landsdele, hvor andelen af anbragte børn og unge i plejefamilier er relativt høj. Med undtagelse af Østjylland, så er det stort set alle jyske kommuner, der havde mere end 25 ledige plejefamilier ved udgangen af 2017. På Sjælland og særligt i hovedstadsområdet er der omvendt mange kommuner, som enten havde meget få eller slet ingen ledige plejefamilier i kommunen, jf. figur 7.

Figur 7

Antal ledige plejefamilier i kommunen, 2017

Anm.: Antallet af plejefamilier i kommunen, der ifølge Tilbudsportalen havde mindst én ledig plads registreret pr. 31. december 2017. Opgørelsen omfatter almindelige og kommunale plejefamilier, der er generelt godkendte af Socialtilsynene, og som levede op til kravene om at komme på Tilbudsportalen. Opgørelsen omfatter ikke konkret godkendte plejefamilier, herunder netværksplejefamilier.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

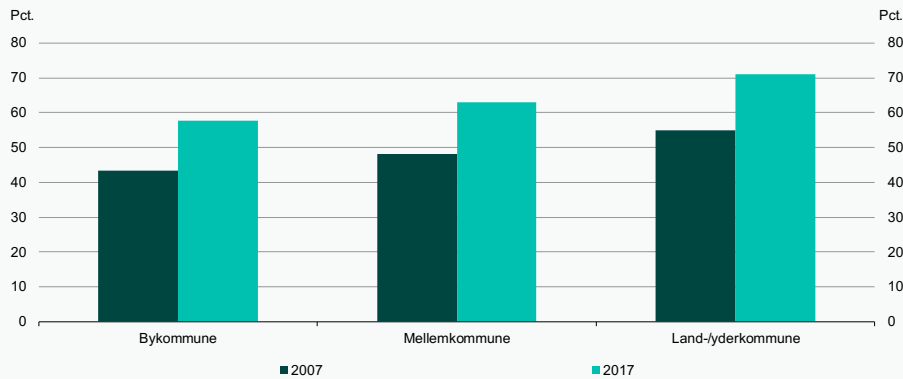
Det bemærkes, at nogle plejefamilier står til rådighed for at varetage omsorgen for mere end et barn. Opgørelsen siger således ikke nødvendigvis noget om antallet af ledige pladser i plejefamilierne i kommunen. Opgørelsen viser dog alligevel et klart billede af nogle strukturelle forskelle mellem kommunerne. Det er særligt store dele af Sjælland, herunder Hovedstadsområdet, og Østjylland, hvor der er relativt få ledige plejefamilier.

En mulig forklaring er, at det er sværere at rekruttere plejefamilier i og omkring de større byer. Sammenligner man eksempelvis andelen af anbragte børn og unge i plejefamilier med kommunetypen, så er der en tendens til, at bykommuner i mindre grad anbringer i plejefamilier end land- og yderkommuner. Blandt børn og unge fra landets bykommuner, som var anbragt uden for hjemmet ved udgangen af 2017, var det

omkring 55 pct., der var anbragt i en plejefamilie. Til sammenligning var det lidt over 70 pct. blandt børn og unge fra land- og yderkommuner, jf. figur 8.

Figur 8

Andel anbragte børn og unge i plejefamilie i 2007 og 2017, opdelt på kommunetype

Anm.: Omfatter andelen af 0-17 årige i kommunen, der var anbragt uden for hjemmet den 31. december 2017 og anbragt i plejefamilie. Opgørelsen omfatter almindelige plejefamilier, netværksplejefamilier og kommunale plejefamilier. Opgørelsen er baseret på handlekommunen og følger Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters opgørelsesmetode. Fordelingen bygger blandt andet på graden af urbanisering, landbrugets betydning, demografiske struktur, erhvervs- og befolkningsudvikling, uddannelsesniveau, kommunens økonomiske grundlag og kommunens lokalisering (center/periferi). Ifølge denne opgørelsesmetode findes der 16 yderkommuner, 30 landkommuner, 17 mellemkommuner og 35 bykommuner i Danmark.

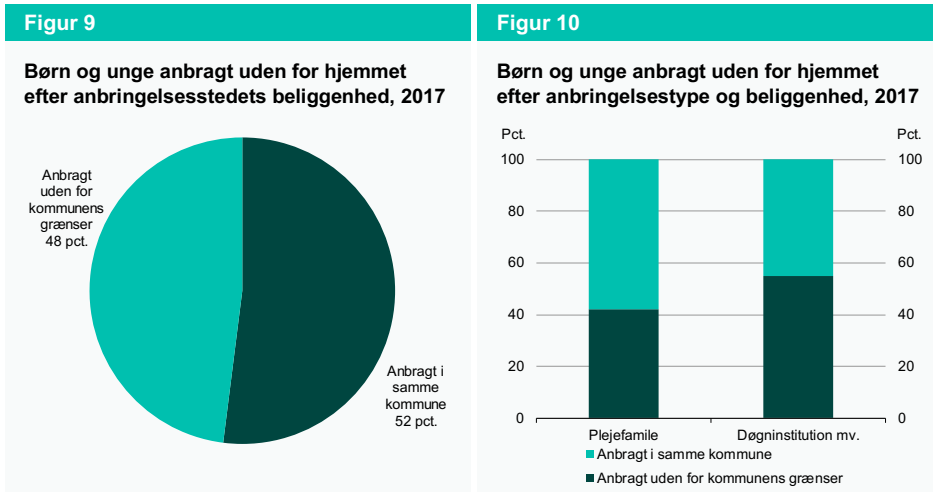
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

De strukturelle forskelle på tværs af kommunetyper kan også være relateret til demografiske forskelle mellem eksempelvis by- og landkommuner, herunder karakteren af de sociale problemer, der ligger bag afgørelsen om at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet.

Hvis det ikke er muligt at finde et egnet anbringelsessted lokalt i kommunen, der matcher barnets behov, kan kommunerne benytte et anbringelsestilbud, eksempelvis en plejefamilie, der er beliggende i en anden kommune. Næste afsnit ser nærmere på, i hvilken grad kommunerne anbringer på tværs af kommunegrænserne.

Anbringelser på tværs af kommunegrænser

Når kommunerne træffer afgørelse om at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet, sker det ofte, at de vælger et anbringelsessted, der er beliggende i en anden kommune. Blandt de børn og unge, der var anbragt uden for hjemmet i alderen 0-17 år ved udgangen af 2017, var det omkring halvdelen, 48 pct., som boede på et anbringelsessted, der lå uden for kommunens grænser. Omvendt boede de resterende 52 pct. et anbringelsessted beliggende lokalt i kommunen, jf. figur 9.

Anm.: Børn og unge i alderen 0-17 år anbragt uden for hjemmet pr. 31. december 2017. Plejefamilie omfatter almindelige plejefamilier, netværksplejefamilier og kommunale plejefamilier. Døgninstitution mv. omfatter døgninstitutioner, socialpædagogiske opholdssteder, skibsprojekter, kost- og/eller efterskole, eget værelse, kollegium og kollegielignende opholdssteder.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

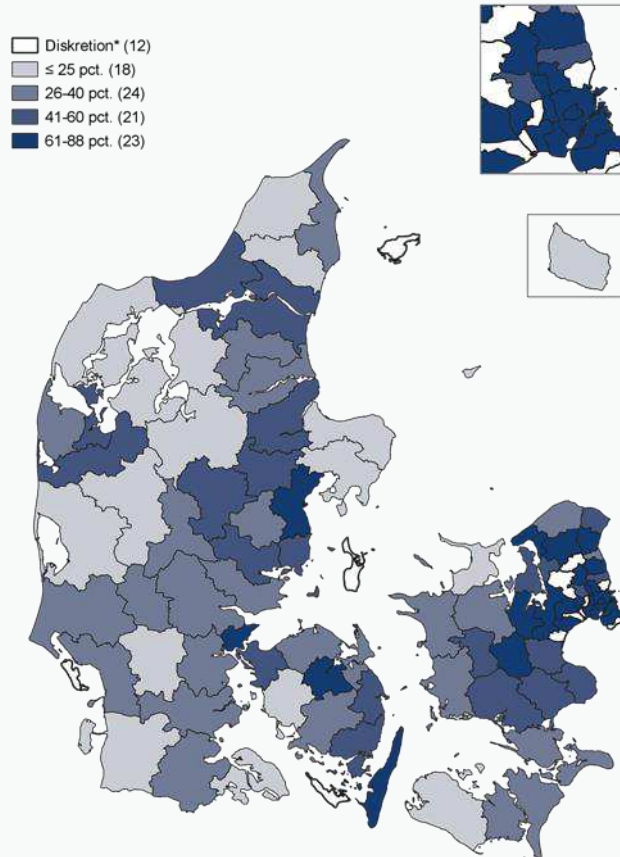
Der kan være flere forklaringer til, at kommunerne vælger et anbringelsessted beliggende i en anden kommune. Det kan blandt andet være tilfælde, hvor et barn har behov for specialiseret støtte og hjælp, men at kommunen ikke selv har en døgninstitution eller et opholdssted lokalt, der matcher barnets behov. Det vil i nogle tilfælde også gælde anbringelser på sikrede døgninstitutioner og delvist lukkede afdelinger.

Når kommunerne vælger et anbringelsessted beliggende i en anden kommune, sker det oftest i forbindelse med anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder. Ved udgangen af 2017 var det omkring 55 pct. af alle anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder, hvor anbringelsesstedet var beliggende i en anden kommune. Til sammenligning gjaldt det lidt over 40 pct. blandt anbringelser i plejefamilier, jf. figur 10.

Der er imidlertid stor forskel på, hvor ofte kommunerne vælger et anbringelsessted beliggende i en anden kommune. Ser man eksempelvis på de større bykommuner som Århus, Odense og København, samt de fleste kommuner i hovedstadsområdet, så er det i størrelsesordenen 61-88 pct., blandt anbragte børn og unge i plejefamilier, som er anbragt i en plejefamilie, der er beliggende i en anden kommune. Til sammenligning er det under 40 pct. i de fleste kommuner i Jylland og under 25 pct. i de fleste kommuner i Vestjylland, jf. figur 11.

Figur 11

Andel børn og unge i plejefamilier, der er anbragt uden for kommunen, 2017

Anm.: Andel blandt børn og unge i alderen 0-17 år, der er anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie pr. 31. december 2017, og hvor kommunen har valgt en plejefamilie beliggende i en anden kommune. Opgørelsen omfatter almindelige plejefamilier, netværksplejefamilier og kommunale plejefamilier. *) Af diskretionsmæssige årsager omfatter opgørelsen ikke kommuner med få anbragte børn og unge i plejefamilier.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Når de fleste kommuner i hovedstadsområdet anbringer relativt mange børn og unge i plejefamilier beliggende i andre kommuner, skal det også ses i lyset af, at de geografiske afstande er relativt mindre. Eksempelvis behøver barnet måske ikke at skifte skole, hvis kommunen vælger en plejefamilie, som er beliggende i nabokommunen.

Det sker sjældent, at kommunerne vælger et anbringelsessted meget langt væk fra kommunens grænser, fx i den modsatte ende af landet. Sjællandske kommuner anbringer således oftest børn og unge på Sjælland, ligesom jyske kommuner oftest anbringer børn og unge i Jylland. Blandt de børn og unge, der var anbragt i en plejefamilie ved udgangen af 2017, og hvor afgørelsen om anbringelsen var truffet af en

kommune på Sjælland, boede 97 pct. af børnene i en plejefamilie på Sjælland. Det var således blot 3 pct., der var anbragt i plejefamilier på Fyn eller i Jylland. Blandt børn og unge fra Jylland, der var anbragt i en plejefamilie ved udgangen af 2017, var det ligeledes 97 pct., som boede i en plejefamilie beliggende i Jylland, jf. tabel 1.

Tabel 1**Anbringelser af børn og unge i plejefamilier efter beliggenhed, 2017**

	Plejefamiliens beliggenhed			I alt
	Sjælland	Fyn	Jylland	
Handlekommunens beliggenhed	----- Pct. -----			
Sjælland	97	2	1	100
Fyn	2	91	7	100
Jylland	1	2	97	100

Anm.: Børn og unge i alderen 0-17 år, der var anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie pr. 31. december 2017, opgjort efter handlekommunes og plejefamiliens beliggenhed. Opgørelsen omfatter almindelige plejefamilier, netværks-plejefamilier og kommunale plejefamilier. Bornholm indgår ikke i opgørelsen. Landsdele er opgjort efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Samme billede tegner sig, når man ser på anbringelser af børn og unge på døgninstitutioner og opholdssteder. Blandt de børn og unge, der var anbragt på en døgninstitution eller et opholdssted ved udgangen af 2017, og hvor afgørelsen om anbringelsen var truffet af en kommune på Sjælland, boede 92 pct. af børnene på et anbringelsessted beliggende på Sjælland. De resterende 8 pct. var anbragt enten på Fyn eller i Jylland, jf. tabel 2.

Tabel 2**Anbringelser af børn og unge på døgninstitutioner og opholdssteder mv efter handlekommunens og anbringelsesstedets beliggenhed, 2017**

	Anbringelsesstedets beliggenhed			I alt
	Sjælland	Fyn	Jylland	
Handlekommunens beliggenhed	----- Pct. -----			
Sjælland	92	3	5	100
Fyn	4	82	14	100
Jylland	1	3	96	100

Anm.: Børn og unge i alderen 0-17 år, der var anbragt uden for hjemmet på en døgninstitution eller et opholdssted mv. pr. 31. december 2017, opgjort efter handlekommunes og plejefamiliens beliggenhed. Døgninstitution mv. omfatter døgninstitutioner, socialpædagogiske opholdssteder, skibsprojekter, kost- og/eller efterskole, eget værelse, kollegium og kollegielignende opholdssteder.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Ser man på anbringelser inden for de enkelte landsdele, så er der også her en tendens til, at kommunerne oftest vælger plejefamilier, der geografisk set er relativt tæt på. Børn og unge fra Syddjylland bliver således sjældent anbragt i en plejefamilie i Nordjylland, ligesom børn fra Nordjylland sjældent bliver anbragt i en plejefamilie i Syddjylland, jf. tabel 3.

Tabel 3

Anbringelser af børn og unge i plejefamilier i Jylland efter beliggenhed, 2017

Handlekommunens beliggenhed	Anbringelsesstedets beliggenhed				I alt
	Nordjylland	Vestjylland	Østjylland	Syddjylland	
	----- Pct. -----				
Nordjylland	88,0	4,7	4,7	2,6	100
Vestjylland	4,4	81,1	5,3	9,3	100
Østjylland	5,7	4,8	83,4	6,1	100
Syddjylland	2,4	6,0	13,5	78,1	100

Anm.: Børn og unge i alderen 0-17 år, der var anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie pr. 31. december 2017, opgjort efter handlekommunes og plejefamiliens beliggenhed. Opgørelsen omfatter anbringelser af børn og unge i Jylland i hhv. almindelige plejefamilier, netværksplejefamilier og kommunale plejefamilier. Landsdele er opgjort efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode.

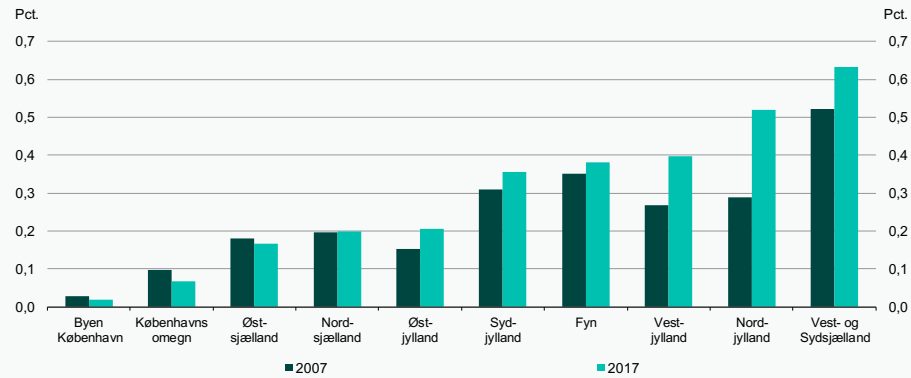
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Når kommunerne sjældent gør brug af anbringelsessteder, der ligger i den modsatte ende af landet, skal det blandt andet ses i lyset af, at barnet kan have betydningsfulde ressourcer i nærmiljøet, som kan vægte højt i valget af anbringelsessted. Det kan eksempelvis være tilfælde, hvor barnet har en løbende kontakt med sine biologiske forældre og søskende, som oftest vil bo i nærområdet. En anbringelse i en plejefamilie langt væk fra kommunens grænser kan også betyde, at barnet skal skifte skole, ligesom eventuelle fritidsaktiviteter og nære relationer til venner og bekendte kan ophøre. Derfor bør valget af anbringelsessted tage afsæt i en konkret vurdering af barnets tilknytning til nærmiljøet.

Det kræver i udgangspunktet ikke en særlig uddannelse at være almindelige plejeforældre. Kommunerne har således i udgangspunktet mulighed for at rekruttere en stor del af plejefamilierne lokalt i kommunen. Alligevel er der betydelig variation mellem de enkelte landsdele i forhold til, hvor stor en andel blandt personer i alderen 30-64 år, der er plejeforældre. København har eksempelvis en markant lavere andel plejeforældre, end andre dele af landet. Vest- og Sydsjælland har den højeste andel plejeforældre på knap 0,6 pct. af alle personer i alderen 30-64 år, jf. figur 12.

Figur 12

Andel blandt personer i alderen 30-64 år, der er plejeforældre, opgjort efter landsdel, 2017

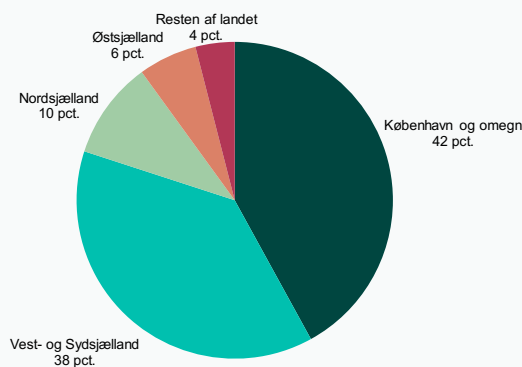

Anm.: Andelen blandt personer over 24 år, der er plejeforældre ud af alle personer i alderen 30-64 år. Opgørelsen omfatter almindelige plejefamilier, netværksplejefamilier og kommunale plejefamilier. Landsdele er opgjort efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. Bornholm indgår ikke i opgørelsen.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Når andelen blandt personer i alderen 30-64 år, der er plejeforældre, er størst i Vest- og Sydsjælland, så hænger det formentlig sammen med, at der er en stor efterspørgsel på plejefamilier i nærheden af København, hvor andelen af plejeforældre er meget lav. Blandt børn og unge fra København og omegn, der var anbragt i en plejefamilie ved udgangen af 2017, var det næsten 40 pct., som var anbragt i en plejefamilie i Vest- eller Sydsjælland. Til sammenligning var det blot 4 pct., som var anbragt på Fyn eller i Jylland, jf. figur 13.

Figur 13

Børn og unge fra København og omegn, der anbringes i plejefamilier, efter anbringelsesstedets beliggenhed, 2017

Anm.: Børn og unge i alderen 0-17 år fra København og omegn, der var anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie pr. 31. december 2017 efter plejefamiliens bopælskommune. Opgørelsen omfatter almindelige plejefamilier, net-værksplejefamilier og kommunale plejefamilier. Landsdele er opgjort efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. "København og omegn" omfatter Byen København og Københavns omegn.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Det tyder således på, at kommunerne i vid udtrækning gør brug af de plejefamilier, der er relativt tæt på kommunen, hvis de ikke kan finde en plejefamilie lokalt i kommunen. I nogle tilfælde vil kommunen måske alligevel vurdere, at det kan være bedre at anbringe barnet på en døgninstitution eller et opholdssted lokalt i kommunen, frem for at anbringe barnet i en plejefamilie langt væk fra barnets nærmiljø. I de tilfælde vil barnets ressourcer i nærmiljøet, herunder relationen til den biologiske familie, barnets skolegang og fritidsaktiviteter vægte højere end typen af anbringelsessted. Det kan blandt andet være én af årsagerne til, at nogle kommuner anbringer relativt lidt i plejefamilier, selvom der er ledige plejefamilier andre steder i landet.